

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 681/2015
06.10.2015.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Б.Д., због кривичног дела омогућавање уживања опојних дрога из члана 247. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз.323/13 од 03.07.2015. године, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Новом Саду Пословни број К.189/11 од 04.10.2012. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж2-2448/12 од 14.11.2012. године, у седници већа одржаној дана 06.10.2015. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз.323/13 од 03.07.2015. године као основан и **УТВРЂУЈЕ** да је правноснажним решењима Вишег суда у Новом Саду Пословни број К.189/11 од 04.10.2012. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж2-2448/12 од 14.11.2012. године повређен кривични закон – одредбе члана 4. став 2. тачка 2) у вези са чл. 89. и 178. Законика о кривичном поступку („Службени лист СРЈ“ бр. 70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС“ бр. 58/04, 85/05, 85/05-др. закон, 115/15, 49/07, 122/08, 20/09-др. закон, 72/09 и 76/10), у корист окривљеног Б.Д.

Образложење

Решењем Вишег суда у Новом Саду Пословни број К.189/11 од 04.10.2012. године одређено је издвајање записника о саслушању осумњиченог Б.Д. у ПУ Нови Сад дана 25.09.2010. године.

Апелациони суд у Новом Саду, решењем Кж2-2448/12 од 14.11.2012. године, одбио је као неосновану жалбу Вишег јавног тужиоца у Новом Саду изјављену против решења Вишег суда у Новом Саду К-189/11 од 04.10.2012. године.

Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости, Ктз. 323/13 од 03.07.2015. године, против наведених правноснажних решења, због

повреда члана 4. став 2. тачка 2) у вези са чл. 89. и чл. 178. ЗКП („Службени лист СРЈ“ бр. 70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС“ бр. 58/04, 85/05, 85/05-др. закон, 115/15, 49/07, 122/08, 20/09-др. закон, 72/09 и 76/10), са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости поднет против решења Вишег суда у Новом Саду К.189/11 од 04.10.2012. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж2-2448/12 од 14.11.2012. године, и сагласно члану 492. став 1. тачка 3) ЗКП констатује да је повређен закон у корист окривљеног.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоцу окр. Б.Д., адв. М.Л., сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13 и 55/14) (у даљем тексту: ЗКП) и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним решењима против којих је поднет захтев за заштиту законитости, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је основан.

Према разлозима побијаних решења, из списка предмета Вишег суда у Новом Саду К 189/11 против окр. Б.Д., због кривичног дела омогућавање уживања опојних дрога из члана 247. став 2. у вези са ставом 1. КЗ, на основу члана 283. став 3. ЗКП, издвојен је записник о саслушању окривљеног, тада осумњиченог Б.Д. пред овлашћеним службеним лицем ПУ Нови Сад од 25.09.2010. године, (који се у фотокопији налазио у истражним списима), због тога што је овај доказ прибављен у другом кривичном поступку против окривљеног у којем је он, приликом поменутог саслушања у полицији, обавештен да му је стављено на терет извршење кривичног дела помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела из члана 333. став 2. у вези са ставом 1. КЗ и изнео одбрану у вези са наводима кривичне пријаве о том кривичном делу, па се упозорење дато окривљеном том приликом, у смислу члана 4. став 2. тачка 2) ЗКП, да све што изјави може бити употребљено против њега као доказ, односило на тај поступак у којем је окривљени правноснажно оглашен кривим и осуђен за кривично дело из члана 333. став 2. у вези са ставом 1. КЗ.

Међутим, по оцени Врховног касационог суда, основано Републички јавни тужилац у захтеву за заштиту законитости указује да је побијаним решењима, издвајањем записника о саслушању окр. Б.Д. у ПУ Нови Сад од 25.09.2010. године, који је прибављен у другом кривичном поступку и садржи и изјаве окривљеног о кривичном делу које није било предмет тада предочене кривичне пријаве, повређен кривични закон у корист окривљеног-одредбе члана 4. став 2. тачка 2) у вези са чл. 89. и 178. Законика о кривичном поступку („Службени лист СРЈ“ бр. 70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС“ бр. 58/04, 85/05, 85/05-др. Закон, 115/15, 49/07, 122/08, 20/09-др. Закон, 72/09 и 76/10) (у даљем тексту: раније важећи ЗКП), који је примењиван у време доношења побијаних решења и према којем се оцењује законитост истих, сходно одредби члана 604. став 1. сада важећег ЗКП.

С тим у вези, с правом Републички јавни тужилац у захтеву истиче да процесне гаранције забране самооптуживања (која је конститутивни елеменат права окривљеног на правично суђење зајемченог чланом 32. Устава Републике Србије и чланом 6. Европске конвенције о људским правима), а које гаранције су садржане у одредбама кривичног процесног закона примењиваног у време доношења побијаних решења (чл. 4, 89. и 226. став 9. раније важећег ЗКП), као и сада важећег ЗКП (чл. 9, 68, 85. и 289. став 4.), подразумевају забрану коришћења у кривичном поступку доказа у којима неко лице само себе окривљује уколико је тај доказ прибављен принудом или обманом или подстицањем тог лица да даје инкриминишуће изјаве против себе, односно састоје се у обезбеђењу права окривљеног, односно осумњиченог лица да изјаве које даје, у ситуацији када је суочен са оптужбом за кривично дело, даје потпуно слободном вољом, уз претходно упозорење да све што изјави може бити употребљено против њега као доказ и предочавање могућности стручне помоћи у одбрани (члан 4. став 2. тачка 2) раније важећег ЗКП) и без примене било којег вида принуде или обмане према њему са циљем добијања исказа одређене садржине (члан 89. став 8. истог Законика), као и права окривљеног да се не изјашњава поводом оптужбе (члан 89. став 2. истог Законика), те у санкцији у случају прибављања исказа окривљеног супротно цитираним законским одредбама, у виду забране коришћења и обавезе издвајања тог доказа из списка предмета, у току целог поступка (чл. 178. став 1. и 2, 283. став 3, 337. став 3. и 374. став 4. раније важећег ЗКП), односно забране заснивања судске одлуке на тако прибављеном доказу (члан 89. став 10. раније важећег ЗКП).

У конкретном случају, према утврђењу у побијаним решењима, окр. Б.Д., пре саслушања у полицији дана 25.09.2010. године у својству осумњиченог, које је обављено у присуству јавног тужиоца и браниоца окривљеног, обавештен је о кривичном делу које му је стављено на терет (из члана 333. став 2. у вези са ставом 1. КЗ), и основима сумње који стоје против њега, те поучен о правима која има у кривичном поступку, између осталог да све што изјави може бити употребљено против њега као доказ, након чега је окр. Б.Д. изјавио да је сагласан да га брани присутни адвокат по службеној дужности и да је способан да одговара на постављена питања и изнео своју одбрану.

Следствено реченом, исказ окр. Б.Д. у полицији од 25.09.2010. године прибављен је у свему у складу са одредбама тада важећег процесног закона и том приликом окривљени је саслушан на околности одређеног животног и кривичноправног догађаја који је био предмет оптужбе која му је тада предочена, без обзира како је то правно квалификовано, па све што је изјавио о својим радњама и поступцима у вези са тим догађајем и у временском оквиру истог, може се користити као доказ оптужбе и за неко друго кривично дело чија би обележја била садржана у радњама и поступцима о којима се окривљени изјашњавао. Стога, није било законских разлога ни услова за издвајање предметног исказа окривљеног из списка предмета, па су првостепени и другостепени суд, поступајући супротно, учинили повреде закона истакнуте у захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде, тако што је уважио захтев за заштиту законитости и будући да је исти поднет на штету окр. Б.Д., утврдио да је правноснажним решењима Вишег суда у Новом Саду Пословни број К.189/11 од 04.10.2012. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж2-2448/12 од 14.11.2012. године, повређен кривични закон у корист окривљеног (члан 4. став 2. тачка 2) у вези са чл. 89. и 178. раније важећег ЗКП), при том не дирајући у наведена правноснажна решења.

**Записничар-саветник,
Наташа Бањац,с.р.**

**Председник већа-судија,
Јанко Лазаревић,с.р.**